

Fördjupat samarbete på området för makars och registrerade partners förmögenhetsförhållanden

---

Justitiedepartementet

2016-04-04

Dokumentbeteckning

KOM (2016) 106

Förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars förmögenhetsförhållanden

KOM (2016) 107

Förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap

KOM (2016) 108

Förslag till rådets beslut om bemyndigande av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap

Tidigare faktapromemorior i ärendet: Faktapromemoria 2010/11:FPM101

Förordning om internationella makars förmögenhetsförhållanden och
Faktapromemoria 2010/11:FPM102 Förordning om internationella registrerade partners förmögenhetsförhållanden

Sammanfattning

Förslag till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden presenterades av kommissionen redan 2011. Efter att det vid rådet för rättsliga och inrikes frågor i december 2015 visat sig att det inte är möjligt att nå nödvändig enhällighet för förslagen inom en överskådlig tidsperiod, har kommissionen nu presenterat ett förslag till rådsbeslut om bemyndigande av ett fördjupat samarbete, tillsammans med

två förslag till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden.

2015/16:FPM63

Förslagen till förordningar bygger på de kompromissförslag som diskuterades i rådet i december 2015. Förslagen innehåller internationellt privaträttsliga bestämmelser om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden, dvs. i praktiken främst frågor om bodelning i samband med laglig separation eller dödsfall. Regleringen omfattar även den löpande förvaltningen av makars respektive registrerade partners egendom, som t.ex. bodelning under pågående äktenskap eller partnerskap och upprättande av äktenskapsförord eller partnerskapsförord. Det är fråga om bestämmelser om vilken domstol som ska vara behörig att handlägga mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden och vilket lands lag som ska tillämpas. Vidare innehåller förslagen bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar.

De stora skillnaderna mellan medlemsstaternas bestämmelser om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av äktenskap och registrerade partnerskap leder till olika praktiska och juridiska svårigheter för det ökande antalet internationella par inom unionen. Förslagen syftar till att skapa en klar och tydlig gemensam EU-rättslig ram för de medlemsstater som deltar i det fördjupade samarbetet samt att öka förutsebarheten för enskilda. Det finns alltså ett reellt praktiskt behov av EU-rättsliga regler på området. Regeringen välkomnade de två förslagen till förordningar för makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden redan när de först presenterades 2011 och är positiv till förslaget om att upprätta ett fördjupat samarbete på området.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

För en mer utförlig beskrivning om ärendets bakgrund, se tidigare faktagromemorior i ärendet (2010/11:FPM 101 och 102).

Kommissionen lade fram förslag om förordningar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet i mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden den 16 mars 2011 (se KOM (2011) 126 och KOM (2011) 127).

Förslagen är tekniskt omfattande och innefattar bestämmelser om samkönade civilstånd, som under förhandlingsarbetet visat sig vara mycket politiskt

känsligt. Sedan förslagen presenterades har det hållits ett tjugotal möten på rådsarbetsgruppsnivå. Förslagen har också behandlats vid ett antal tillfällen i rådet för rättsliga och inrikes frågor.

I rådet i december 2012 kom medlemsstaterna överens om riktlinjer för det fortsatta förhandlingsarbetet. Europaparlamentet lämnade ett positivt yttrande om respektive förslag i september (se 2013 A7-0253/2013 och A7-0254/2013). De synpunkter Europaparlamentet lämnade har beaktats.

Inför rådet i december 2014 var de flesta tekniska frågorna lösta och en bred majoritet av medlemsstaterna var beredda att nå en politisk överenskommelse om förslagen. Vissa medlemsstater hade dock problem som anknöt till det förhållandet att samkönade äktenskap eller registrerade partnerskap är samlevnadsformer som inte erkänns i alla medlemsstater. Rådet fick därför avslutas med en lägesrapport från förhandlingarna där det noterades att flera medlemsstater var i behov av en reflektionsperiod. Förhandlingarna låg därefter på is under våren 2015. Trots intensiva samråd under hösten 2015 blev slutsatsen vid rådets i december 2015 att det inte var möjligt att uppnå enhällighet kring de föreslagna reglerna och att det inte gick att förutse att enhällighet skulle kunna uppnås under överskådlig tid. Vid mötet kunde det dock också konstateras att ett flertal medlemsstater var villiga att i stället överväga ett fördjupat samarbete på området. Hittills har sjutton medlemsstater, däribland Sverige, angett för kommissionen att det är önskvärt att ett fördjupat samarbete upprättas.¹

Den 2 mars 2016 presenterade kommissionen förslag till rådets bemyndigande om ett fördjupat samarbete på området jämte förslag till rådets förordningar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden (se KOM [2016] 106, 107 och 108).

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget till rådsbeslut som bemyndigar medlemsstaterna att upprätta ett fördjupat samarbete

Förslaget till rådsbeslut som bemyndigar medlemsstaterna att upprätta ett fördjupat samarbete innehåller endast två artiklar av formell karaktär och består därutöver av en bedömning av de rättsliga förutsättningarna för ett fördjupat samarbete.

---

¹ Sverige, Belgien, Grekland, Kroatien, Slovenien, Spanien, Frankrike, Portugal, Italien, Malta, Luxemburg, Tyskland, Tjeckien, Nederländerna, Österrike, Bulgarien och Finland

Av fördragen följer att ett fördjupat samarbete ska upprättas som en sista utväg, om de mål som eftersträvas genom samarbetet inte kan uppnås inom rimlig tid av hela unionen och förutsatt att minst nio medlemsstater deltar i samarbetet. Kommissionen konstaterar att detta krav är uppfyllt genom rådets slutsats i december 2015 och genom att sjutton medlemsstater sedan dess har förklarat att de önskar att ett fördjupat samarbete upprättas.

Ett fördjupat samarbete kan endast upprättas på något av de områden som avses i fördragen, med undantag för områdena som omfattas av unionens exklusiva befogenhet. Det nu aktuella fördjupade samarbetet rör domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden. Detta område anges i artikel 81.2 a och c samt artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som ett av de områden som omfattas av fördragen. Det är inte ett område där unionen enligt artikel 3.1 i EUF-fördraget har exklusiv befogenhet. Kommissionen anser därmed att förslaget även uppfyller kravet på att ett fördjupat samarbete kan ingås på något av de områden som anges i fördragen och där unionen inte har exklusiv befogenhet.

Vidare ska ett fördjupat samarbete enligt fördragen syfta till att främja unionens mål, skydda dess intressen och stärka dess integrationsprocess. Enligt kommissionen uppfyller förslaget till rådsbeslut dessa krav. Kommissionen konstaterar att unionsmedborgarna i allt större utsträckning förflyttar sig över de nationella gränserna, vilket leder till en ökning av antalet äktenskap eller registrerade partnerskap med gränsöverskridande verkningar, exempelvis genom att paret har egendom i olika medlemsstater. Det finns unionsregler om domstols behörighet och tillämplig lag på vissa områden av familjerätten men inte för internationella pars förmögenhetsförhållanden. För närvarande ställs medborgarna därför inför olika praktiska problem när de behöver planera för sin egendom inom ramen för ett internationellt äktenskap eller registrerat partnerskap. Kommissionens förslag från 2011 bedömdes allmänt vara nödvändiga för att göra det möjligt att på ett konsekvent sätt behandla internationella pars förmögenhetsförhållanden, öka rättssäkerheten och förutsebarheten. Syftet med det fördjupade samarbetet är således att ge en tydlig och uttömmande rättslig ram för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar om internationella pars förmögenhetsförhållanden. Genom förslaget kommer en betydande andel av de uppskattningsvis 16 miljoner äktenskapen och registrerade partnerskapen med gränsöverskridande verkningar i EU att gagnas. Även övriga fördragsenliga krav, t.ex. att det fördjupade samarbetet ska respektera de icke deltagande medlemsstaternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter, uppfylls enligt kommissionen.

Sammanfattningsvis är det kommissionens uppfattning att de rättsliga förutsättningarna för ett fördjupat samarbete är uppfyllda, att nyttan med att inrätta ett fördjupat samarbete är stor och att fördelarna med att upprätta ett samarbete på detta område väger tyngre än eventuella nackdelar.

Förslagen till förordningar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden

Den ökade rörligheten inom EU medför att allt fler personer ingår äktenskap eller registrerar partnerskap med en person som är medborgare i en annan medlemsstat. Den innebär också att människor i ökad utsträckning bosätter sig i en medlemsstat där de inte är medborgare och till följd av detta förvärvar egendom i mer än en medlemsstat. Det finns ännu inget EU-instrument med internationellt privaträttsliga regler om makars eller registrerade partners förmögenhetsförhållanden. Medlemsstaterna tillämpar såväl olika materiella regler som olika regler i fråga om bl.a. vilken lag som ska tillämpas och vilken domstol som är behörig. Olikheterna leder till att internationella par ställs inför praktiska och juridiska svårigheter när egendom ska delas upp, särskilt till följd av separation eller dödsfall.

Inledningsvis kan konstateras att de två nya förslagen om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden innehåller lösningar som liknar dem som presenterades i förslagen från 2011, samtidigt som de beaktar de förhandlingsdiskussioner som förts fram till slutet av 2015 och Europaparlamentets yttrande. Förslagen motsvarar i sak de kompromissförslag som lades fram vid rådet för rättsliga och inrikes frågor den 5 december 2015. Förordningarna är tillämpliga på frågor om makars och registrerade partners förmögenhetsförhållanden som har gränsöverskridande följder. De omfattar i princip alla civilrättsliga aspekter av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av äktenskap och registrerade partnerskap. De gäller såväl den löpande förvaltningen av makarnas eller partnernas egendom som avveckling av egendom till följd av separation eller dödsfall. Från tillämpningsområdet undantas bl.a. frågor om makars och partners rättskapacitet, underhållsskyldighet och arv efter en avliden make eller partner. Förordningarna är inte heller tillämpliga på frågor om giltighet och erkännande av äktenskap eller partnerskap, utan dessa frågor omfattas av medlemsstaternas nationella ordningar.

Förordningsförslagen innehåller regler om vilken domstol som är behörig att pröva en tvist. Den övergripande målsättningen med reglerna om domstols

behörighet är att unionens medborgare ska kunna få sina ärenden som har samband med varandra hanterade av domstolarna i en och samma medlemsstat. Exempelvis är en inte ovanlig situation att frågor om makars eller registrerade partners förmögenhetsförhållanden uppkommer i samband med att en av makarna eller partnerna avlidit. Förordningarna föreskriver således att den domstol som har tagit upp ett ärende om ett arv efter en make eller en registrerad partner enligt arvsförordningen² till prövning också är behörig att pröva en sådan fråga om en makes eller partners förmögenhetsförhållande som uppkommer i samband med arvsärendet. Motsvarande gäller om en domstol tagit upp en ansökan om äktenskapsskillnad enligt Bryssel II-förordningen³, i vissa situationer dock under förutsättning att makarna är överens om det. För registrerade partner gäller att en domstol som tagit upp ett ärende om upplösning av partnerskapet är behörig att även pröva en fråga om deras förmögenhetsförhållanden, om partnerna är överens om det.

Det finns även en allmän behörighetsregel i förordningsförslagen som tillämpas i andra fall än de nyss nämnda. I bestämmelsen finns en förteckning med hierarkiskt ordnade anknytningskriterier som anger vilken medlemsstats domstolar som är behöriga. Till anknytningskriterierna hör makarnas eller de registrerade partnernas gemensamma hemvist, eller deras medborgarskap. Förordningsförslagen innehåller också regler om avtal om val av domstol, behörighet till följd av att svaren går i svaromål, subsidiär behörighet, nödforum och behörighet vid genkärsmål och s.k. alternativ behörighet. Alternativ behörighet innebär att en domstol i undantagsfall har möjlighet att avsäga sig behörighet på den grunden att domstolslandets lag inte erkänner äktenskapet eller det registrerade partnerskapet i fråga. Artikeln är utformad så att ett par som får sin talan avvisad ska ha möjligheter att snabbt hitta en annan domstol som kan pröva talan. Till artikeln hör en särskild översynsklausul av innebörd att kommissionen inom fem år ska rapportera till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala rådet om dess tillämpning, särskilt med avseende på hur artikeln garanterat rätten till domstolsprövning.

Förordningsförslagen innehåller vidare regler om vilket lands lag som ska vara tillämplig. Lagvalsreglerna har universell karaktär, dvs. den lag som anvisas som tillämplig ska användas även om det är lagen i ett land utanför

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg

³ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldrans ansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000

EU. Makar och registrerade partner liksom blivande sådana makar och partner har möjlighet att med vissa begränsningar välja vilken lag som ska tillämpas på deras förmögenhetsförhållanden. Förordningsförslagen innehåller regler om hur den formella och materiella giltigheten av ett sådant avtal om tillämplig lag ska kunna fastställas. Förordningsförslagen innehåller också formkrav rörande äktenskaps- och partnerskapsförord. Vidare ges möjlighet att i vissa begränsade undantagsituationer tillämpa det egna landets lag i stället för den lag som pekats ut av förordningarna eller ett lagvalsavtal. Så kan t.ex. vara fallet om det finns tvingande nationella bestämmelser som syftar till att skydda familjens bostad.

Förordningsförslagen innehåller regler om erkännande och verkställighet av domar och officiella handlingar som till stor del bygger på den ursprungliga Bryssel I-förordningen⁴. Reglerna innebär att utgångspunkten är att domstolsavgöranden som har meddelats i en medlemsstat ska erkännas i en annan medlemsstat utan att något särskilt förfarande behöver tillämpas. Erkännandet ska vägras endast om någon i förordningsförslagen angiven vägransgrund föreligger, t.ex. om ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public). När det gäller verkställighet gäller att den som vill ha ett domstolsavgörande som meddelats i en medlemstat i EU verkställt i en annan medlemsstat först måste ansöka till en domstol i verkställighetsmedlemsstaten om ett beslut om verkställbarhetsförklaring (s.k. exekvaturförfarande). Enligt en kompletterande artikel får en domstol inte vägra att erkänna eller verkställa ett avgörande på ett sätt som strider mot principen om icke-diskriminering i artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Enligt förslagen är huvudregeln att de båda förordningarna har företräde framför nationella regler och andra internationella konventioner som medlemsstaterna kan ha anslutit sig till. I förordningsförslaget om makars förmögenhetsförhållanden finns dock ett undantag från denna regel som – i linje med det undantag som medgetts i arvsförordningen (se dess artikel 75.3) – innebär att Finland och Sverige även fortsatt kan tillämpa nordiska regler som innebär snabbare och enklare förfaranden för verkställighet.⁵

1.3 Gällande svenska regler och förslagetets effekt på dessa

För en beskrivning av gällande svenska regler och hur de förhåller sig till förslagen om förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden hänvisas till tidigare faktapromemorior (se 2010/11:FPM101 och 102).

⁴ Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 16.1.2001, s. 1).

Det förtjänar dock att noteras att det nordiska undantag som medges i det nu aktuella förslaget till förordning om makars förmögenhetsförhållanden inte fanns med i det ursprungliga förslaget. Undantaget medför att Finland och Sverige även fortsatt kan tillämpa de nordiska regler som återfinns i förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap, lagen (2015:417) om arv i internationella situationer (dess 3 kap.) samt lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område, och som innebär snabbare och enklare förfaranden för verkställighet.

Det finns inget motsvarande nordiskt samarbete rörande registrerade partnerskap, varför det inte finns behov av ett motsvarande undantag i förslaget till förordning om registrerade partners förmögenhetsförhållanden.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Någon förnyad konsekvensanalys avseende de två förordningsförslagen har inte gjorts i anledning av förslaget till rådsbeslut om att tillåta ett fördjupat samarbete på området. Kommissionen anför i sammanhanget att de två nya förslagen om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden innehåller lösningar som liknar dem som presenterades i förslagen från 2011, samtidigt som de beaktar de diskussioner som förts i rådet och Europaparlamentet fram till slutet av 2015.

I den gemensamma konsekvensanalys för de båda förslagen om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållande som gjordes när förslagen först presenterades 2011 konstateras att förslagen kan komma att leda till kostnadsbesparingar på upp till en tredjedel av de kostnader på 1,1 miljard euro som de nuvarande problemen ger upphov till årligen, dvs. knappt 367 miljoner euro. Arbetet med att anta och genomföra förslagen bedömdes kunna leda till vissa mer begränsade kostnader, både på EU-nivå och i medlemsstaterna. Det rörde sig huvudsakligen om kostnader för det administrativa arbete som krävs för utarbetande av nödvändig lagstiftning. Någon ny konsekvensanalys har inte gjorts för de nu aktuella förslagen.

Om Sverige skulle delta i det fördjupade samarbetet, kvarstår den bedömning som regeringen gjorde i de tidigare faktapromemoriorna (se 2010/11:FPM101 och 102); eventuella budgetära konsekvenser bör kunna finansieras inom befintliga ramar.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Förslaget till rådsbeslut som bemyndigar medlemsstaterna att upprätta ett fördjupat samarbete

Regeringen är positiv till förslaget om upprättande av ett fördjupat samarbete. Det är beklagligt att det inte var möjligt för medlemsstaterna att nå enhällighet om förslagen till förordningar. Ett fördjupat samarbete på området skulle dock innebära att en betydande andel av alla äktenskap och registrerade partnerskap inom EU med gränsöverskridande verkningar gagnas, om än inte alla.

Förslagen till förordningar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden

Regeringens bedömning är att det finns ett stort praktiskt behov av gemensamma internationellt privaträttsliga regler i fråga om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av äktenskap och registrerade partnerskap. Det är regler som kommer att vara av märkbar nytta för den enskilde medborgaren. Regeringen välkomnade därför förslagen när de först lades fram av kommissionen 2011.

De förordningsförslag som nu presenteras motsvarar de kompromissförslag som lades fram inför rådets möte i december 2015. Den svenska ståndpunkten inför mötet, och som alltjämt bör gälla, var att förslagen kunde godtas (se Justitiedepartementets rådspromemoria till EU-nämnden om förslagen från 2015-11-23 för en mer utförlig redogörelse av den svenska ståndpunkten). Vårt att upprepa är att båda förordningsförslagen omfattar samkönade par, vilket regeringen har bevakat. Lösningarna i de båda förslagen är också i mycket hög utsträckning lika, vilket regeringen har verkat för. För att säkerställa att det inte förekommer någon diskriminering av unionsmedborgare är det regeringens uppfattning, liksom kommissionens, att de föreslagna förordningarna bör antas samtidigt och behandlas som ett paket.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

En bred majoritet av medlemsstaterna var redan inför rådets möte i december 2014 beredda att anta en politisk överenskommelse om förslagen till förordningar. Vid rådets möte i december 2015 var det två medlemsstater som tydligt deklarerade att de inte kunde godta förslagen.

Det är nu 17 medlemsstater som har begärt att kommissionen ska lägga fram ett förslag om fördjupat samarbete. Mot bakgrund av diskussionerna vid rådet i december 2015 kan möjligen ytterligare någon medlemsstat komma att ansluta sig i närtid.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet yttrade sig över de ursprungliga förslagen till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden den 10 september 2013 (se A7-0253/2013 och A7-0254/2013). Yttrandet var positivt och de synpunkter som framfördes har beaktats.

Europaparlamentet har ännu inte getts tillfälle att godkänna förslaget till rådsbeslut om bemyndigande att upprätta ett fördjupat samarbete, eller att yttra sig över de nu aktuella förslagen till förordningar.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

De ursprungliga förslagen till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden remitterades till berörda myndigheter och organisationer. Remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2010/3132/L2).

De nu aktuella förslagen har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för fördjupat samarbete är artikel 20 i EU-fördraget, och artiklarna 326-334 i EUF-fördraget.

Förslaget till rådsbeslut som bemyndigar medlemsstaterna att upprätta ett fördjupat samarbete baseras på artikel 329.1 i EUF-fördraget. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet efter godkännande av Europaparlamentet.

Förslagen till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden baseras på artikel 81.3 i EUF-fördraget. Eftersom förslagen rör familjerätt beslutar rådet med enhällighet efter yttrande av Europaparlamentet. Alla rådsmedlemmar får delta i rådets överläggningar

men endast de rådsmedlemmar som företräder medlemsstater som deltar i det fördjupade samarbetet får delta i omröstningen (artikel 20.3 i EU-fördraget).

2015/16:FPM63

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

I samband med att de ursprungliga förslagen till förordningar om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden presenterades 2011 anförde kommissionen att förslagen överensstämmer med såväl subsidiaritetsprincipen som proportionalitetsprincipen. Kommissionen gör motsvarande bedömning avseende båda principer beträffande de nu aktuella förordningsförslagen. För en utförligare redovisning av kommissionens överväganden hänvisas därför till tidigare faktapromemorior i ärendet (se 2010/11:FPM101 och 102). Regeringen delade kommissionens bedömning i båda frågor 2011 och gör inte någon annan bedömning nu.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det är ordförandeskapets målsättning att anta såväl förslaget till rådets bemyndigande om ett fördjupat samarbete på området som förslagen till rådets förordningar om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden under innevarande ordförandeskap.